

Asia: VN/5748/2019

Luonnos meripolitiikan toimenpideohjelmaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Meripolitiikan toimintaohjelma. PLM:n lausunto asiaan VN/5748/2019

Puolustusministeriö on osallistunut meripolitiikan toimenpideohjelman laatimiseen. Tässä vaiheessa nostamme vielä sellaisia tekijöitä ja huomioita joiden avulla katsotaan varmistettavan maanpuolustuksen toimintaedellytyksiä. Erityisesti keskiöön nousee tässä suojattavan tiedon tunnistaminen.

- Johdanto: Meriympäristöön katsotaan kohdistuvan ilmaston kannalta haitallisia asioita. On tärkeää tunnistaa myös lisääntyvä kilpailu luonnonvaroista ja tämän todennäköisesti nostamat jännitteet.
- Kohta 5: Pohjakarttaaineistoja ei paljasteta maanpuolustuksellisista syistä eikä sinänsä vain ja ainoastaan operaatioturvallisuudesta johtuen.
- Kohta 8: Merienergiaratkaisut ja aluevalvonnan yhteensovittaminen
- Kohdat 10, 17, 18, 19: tiedon avoimuuden ja jakamisen ongelmat, kyberturvallisuus – näillä tavoitteilla ei voi vaarantaa kuitenkin aluevesillä kansallisen turvallisuuden toteutumista automaattisella ja tarkalla paikka- ja olosuhdetiedon jakamisella. Tämä osalta on erittäin tärkeää tehdä aito turvallisuusarvio ja riskikartoitus sekä suunnitelman riskien poistamiseksi ja pienentämiseksi. Lisäksi on hyväksyttävä, että aluevalvontalain mukaisesti on toimittava ja kaikkea tietoa kv. hankkeisiin ei anneta jatkossakaan.
- Kohta 11: Öljyntorjuntakokonaisuuteen tulee lisätä PLM, koska öljyntorjunnassa hyödynnetään lähes aina myös Puolustusvoimien resursseja.
- Kohta 14: Vedenalaisen kartoituksen ongelmat turvallisuudelle – mikäli tehdään Suomen ulkopuolella, joka on tärkeää osaamisen vientiä, mutta Suomesta kerättyä tietoa ei tulisi esimerkkinä siinäkään tapauksessa jakaa (Puolustushallinto on mukana VELMU-konsortiossa, sitä kautta tuodaan myös tämä tärkeä viesti)

- Kohta 20: merivoimien alusten nollapäästöisyys ja IMO:n tavoitteet, muistettava että nämä määräykset eivät koske puolustusvoimien aluksia
- Kohta 25: kansallisen määräysvallan säilyttäminen tärkeää satamia ja väylästöjä kehitettäessä; Bareboat rekisteröinti - onko vaikutuksia turvallisuuteen? Huoltovarmuutta kehitettäessä tulee huomioida myös sotilaallinen huoltovarmuus ja siten PLM:n hallinnonala on otettava (PLM/PV) mukaan.
- Kohta 28: fyysisen ja digitaalisen infran kehittäminen markkinaehtoisesti vs. turvallisuus. Tarkka turvallisuusarvio ja riskienhallintasuunnitelma tiedon avaamisesta tarvitaan! Yhteiskehittämisen varjolla voidaan pyrkiä hankkimaan tarkkaa paikka- ja olosuhdetietoa Suomen aluevesistä, satamista ja erityyppisistä väylistä. Pääväylät ovat toki julkista tietoa, mutta muilta osin tarkan tiedon on syytä olla vain Suomen viranomaisilla. Lisäksi on huomioitava aluevalvontalainsäädäntö testialueen määrittelyn osalta aluevesillä.

Joutsia Toni
Puolustusministeriö